

Handläggare
Pär Westin
Telefon: 08-508 301 60

Spridning av aska med hjälp av vatten

Svar på ärende för beredning från Annette Lundquist Larsson (M) m.fl. samt Lotta Gravenius (FP).

Förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens redovisning.

Mats Larsson
Förvaltningschef

Pär Westin
Avdelningschef

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom begravnings- och serviceavdelningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2013-05-13

Bakgrund

Kyrkogårdsnämnden beslutade vid sitt sammanträde 2012-06-19 att överlämna en skrivelse till förvaltningen för beredning enligt följande:

Skrivelse för beredning från Annette Lundquist Larsson(m) m.fl, Lotta Gravenius (fp)

”Vid kyrkogårdsnämndens studiebesök till Budapest, Ungern, studerade nämnden gravsättningar där spridning av aska genomfördes med hjälp av vatten. Kyrkogårdsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med förslag på hur sådana gravsättningar kan införas i Stockholm på någon av nämndens kyrkogårdar. I uppdraget ingår att se över de

juridiska förutsättningarna för att genomföra ett sådant förslag”.

Redovisning

Våren 2012 företog Kyrkogårdsnämnden en resa till Budapest med syfte att studera alternativa gravsättningsmetoder av aska. Det var främst två alternativa metoder som studerades.

I den metod som tycktes vanligast vattnades askan ned i en stenkista genom att en urna placerades på en piedestal. När denna sedan snurrade kraftigt kastades askan ut, samtidigt som kraftiga vattenstrålar vattnade ned askan i stenkistan.

Den lite äldre metoden gick ut på att en urna placerades på ett vattenmunstycke, ur vilken det sedan strömmade vatten som sköljde askan ur urnan. Askan vattnades även i detta fall ned i en stenkista.

Av dessa två metoder är den äldre metoden mindre utrymmeskrävande än den andra. Och därmed också lättare att anpassa på någon av våra begravningsplatser.

Förslag på plats för anläggande askgravlund/askgravplats på Sandsborgskyrkogården

Sandsborgskyrkogården är liksom Skogskyrkogården belägen på Stockholmsåsen. Platsen för den tilltänkta askgravlundens ligger beläget på kyrkogårdens södra del mot Sockenvägen. Platsen har tidigare nyttjats för gravsättning av kistor och är ett gammalt allmängravområde. Ett provschakt har grävts på platsens lägsta punkt, vars syfte var att kontrollera eventuell grundvattenuppträckning och markens materialsammansättning. Schaktet var ca 2,5m djup. Ingen grundvattenuppträckning kunde noteras under den tid schaktet stod öppet, vilket var en dryg månad under hösten. Materialsammansättningen där schaktet var grävt utgjordes av grusig sand till fin morän med inga större block. Materialet är mycket genomsläppligt.

Platsen är vald utifrån den speciella karaktär som området utgör. Jordmånen på Sandsborgskyrkogården är av ett genomsläppligt material vilket är en fördel för en anläggning där aska sprids med hjälp av vatten där askan filtreras ut i sandåsen. Men också för att

- avlasta minneslunden på Skogskyrkogården
- avlasta de nyligen uppförda askgravplatserna på Kv 30 på Skogskyrkogården
- ta till vara på den potential som finns på det som idag upplevs som en baksida av Sandsborgskyrkogården.

Juridiska förutsättningar.

Gravsättning sker inom befintlig begravningsplats. Vattnet som används vid spridning filtreras ut i sandåsen. Spridning av aska med hjälp av vatten på Sandsborgskyrkogården medför därför inte några juridiska hinder. Tillstånd för anläggande av en askgravlund/askgravplats på Sandsborgskyrkogården där också möjlighet ges till spridning av aska med hjälp av vatten har ansökts om hos länsstyrelsen. Länsstyrelsen har i sitt tillstånd inte angett några synpunkter på att kyrkogårdsförvaltningen anlägger en askgravplats/askgravlund på Sandsborgskyrkogården där möjlighet ges för spridning av aska med hjälp av vatten. Länsstyrelsens bedömning är att föreslagna förändringarna inte kommer att innebära någon väsentlig påverkan på de kulturhistoriska värdena på begravningsplatsen.

Skissförslag

I det framtagna utredningsförslaget har två dammar placerats på platsens lägsta punkt och en smal gångväg föreslås ligga på slänkrönet. Askgravlunden kommer i förslaget att rymma gravsättning av aska med hjälp av vatten.

Den centralt belägna dammanläggningen utgörs av en rörlig del och en stilla del. I den rörliga delen är det tänkt att gravsättningen kan äga rum. Vattnet i de två delarna kommer aldrig att sammanblandas, vilket betyder att det kommer att krävas två separata pumpanläggningar. Den stilla dammen är större och innehåller en strandzon med växter i ena änden. I den rörliga delen som ligger i direkt anslutning till den stilla dammen rinner vatten kontinuerligt ur ett munstycke som kommer ut ur den omgärdande granitmuren. När gravsättningen äger rum placeras en urna i munstycket/hållaren och vattnet ändrar hastighet för att skölja ur hela ur hela urnan.

Möjlighet till smyckning kommer att finnas inom en gemensam smyckningsplats vid dammen där också plats för namn ska finnas.

Fortsatt arbete

För att säkerställa rätt vattenvolym till rätt tidsåtgång för gravsättningen ska en modell över vattenanläggningen anläggas. Detta genomförs under 2013. Det är av vikt för den fortsatta projekteringen att vid ett sådant försök ta fram dimensioner på ledningar, typ av munstycken och övriga tekniska detaljer samtidigt som det finns möjlighet att kontrollera hur anläggningen kommer att uppföra sig vid en spridning av aska.

Finansiering.

Nämnden har i beslut i samband med treårsbudget 2014-2016 prioriterat detta projekt inom investeringsbudgeten för år 2014.

SLUT

Bilagor : Skissförslag samt principskiss över den tänkta gravsättningsprocessen samt skrivelse från Annette Lundquist Larsson m fl (M) och Lotta Gravenius (FP).